

Cofnodion cyfarfod Cyfarwyddwyr Hybu Cig Cymru (HCC) a gynhaliwyd am 10am yn Nhŷ Rheidol, Aberystwyth ddydd Iau 11 Medi 2025

Yn bresennol: Cath Smith (Cadeirydd)
Gareth Wynn Davies, John T Davies, Jack Evershed, Mike Humphreys, Emlyn Roberts; Caroline Sanger-Davies, Dewi Hughes, Paul Savage

Trwy wahoddiad: Maria Richards (Llywodraeth Cymru)

Gweithredol: Jose Peralta, Prif Swyddog Gweithredol
Gareth Jones, Pennaeth Cyllid a Llywodraethu Corfforaethol
Meilyr Ceredig – Pennaeth Hyrwyddiadau a Gweithrediadau
John Richards, Arweinydd Cynhyrchwyr a
Phroseswyr Jason Craig, Arweinydd Datblygu'r
Farchnad
Pip Gill, Arweinydd Ymgysylltiad Brand
Russ Thomas, Arweinydd Datblygu Polisi
Karen Davies, Ysgrifenyddiaeth

Ar gyfer Eitem 6 – Gareth Bevington, Dirprwy Gyfarwyddwr, Llywodraeth Cymru
Owain Edwards, Pennaeth Polisi Anifeiliaid, Llywodraeth Cymru

1. Croeso a Sylwadau'r Cadeirydd

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.

Cynghorodd y Cadeirydd ei fod wedi bod yn gyfnod prysur ers cyfarfod blaenorol y Bwrdd, heb restru'r holl weithgareddau, gan arwain at gyfarfod terfynol Bwrdd Gron y Gweinidogion ar 16 Gorffennaf.

2. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Nodwyd ymddiheuriadau gan Vicki Spencer-Francis a Hugh Hesketh-Evans.

3. Datganiadau o Fuddiant

Adroddodd Gareth Wynn Davies ei fod wedi cael ei benodi i rôl Cyfarwyddwr Anweithredol Fane Valley Co-operative, Gogledd Iwerddon.

Adroddodd y Cadeirydd ei bod wedi cael ei phenodi i rôl Cyfarwyddwr Celtic Pride.

Cadarnhaodd GJ fod y ddau benodiad wedi'u cofnodi ar y gofrestr buddiannau.

4. Cymeradwyo cofnodion cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Iau 10 Gorffennaf 2025

Cymerwyd yr uchod fel y darllenwyd a chawsant eu cymeradwyo gan y Bwrdd.

5. **Materion sy'n codi (HCC 1299)**

Prosiect Llinell Sylfaen Amgylcheddol

- Cwblhawyd Gwahoddiad i Dendro drwy Gwerthwchi Gymru ar gyfer Samplu a Dadansoddi Carbon Pridd gyda 4 tendr wedi'u derbyn. Dechrau asesiad o'r tendrau yr wythnos hon;
- Angen nodi 8 fferm a fydd yn ymgysylltu'n llawn, yn rhagweithiol ac yn darparu lledaeniad daearyddol a sectorol da;
- Deialog gydag AHDB ynghylch sganio Lidar i sicrhau cymhariaeth debyg.
- Unwaith y bydd LiDAR a Samplu Pridd wedi'u cadarnhau, asesu costau a mynd yn ôl at Lywodraeth Cymru, os oes diffyg pellach.

Cytundeb Fframwaith

Roedd dogfen y Fframwaith wedi'i llofnodi a'i chwblhau.

Rhoddwyd sylw i faterion parhaus eraill sy'n codi ar yr agenda.

6. **Diweddariad Cynnydd Aml-Rywogaeth Cymru (EID Cymru)**

Croesawodd y Cadeirydd Gareth Bevington ac Owain Edwards i'r cyfarfod a chyflwynodd aelodau Bwrdd a Gweithrediaeth HCC.

Rhoddwyd diweddariad o gronfa ddata Aml-rywogaeth Cymru gan Gareth Bevington, a gynghorodd fod y gwaith adeiladu TG yn parhau a bod cynnydd sylweddol yn cael ei wneud. Nodwyd bod deddfwriaeth BVD wedi'i gosod ar gyfer 1 Gorffennaf 2026, sy'n cyd-fynd ag amserlen DEFRA.

Amlinellodd GB newidiadau mewnol sydd wedi digwydd o fewn Llywodraeth Cymru a byddai cyflwyno EIDCymru a HCC i'r strwythur llywodraethu wedi'i ailwampio ym mis Tachwedd yn digwydd gyda'r bwriad o ddarparu mwy o ymgysylltiad a symud y rhaglen ymlaen o fewn yr amserlenni a osodwyd.

Cynhaliwyd trafodaethau gan gynnwys datblygu TG, cam cynllunio a risg i enw da a thawelwyd pryderon y Bwrdd bod Llywodraeth Cymru yn gweithio'n agos gydag EIDCymru i gael mewnbwn ac integreiddio cyn i'r cynnyrch terfynol fynd yn fyw.

Grŵp Prosiect – symudiad trawsffiniol a materion sy'n cael sylw gyda DEFRA. System pwyntiau data canolog i ddarparu rhyngweithio effeithiol rhwng y tair gwlad. Gwahodd cynrychiolwyr EIDCymru.

Grŵp Llywio wedi'i sefydlu i hyrwyddo prosiectau a llywodraethu ar lefel weithredol. JP a/neu GJ i gael eu hychwanegu at yr aelodaeth

Maria Richards i'w hychwanegu fel eitem drafod mewn cyfarfodydd misol gyda Gian Marco Currado.

Trafodwyd cynllun cyfathrebu drafft ac mae'n cael ei ddatblygu. Mae Bwrdd HCC yn awyddus i gael mewnbwn a goruchwyliaeth. Cynghorodd y Pennaeth Hyrwyddo a Gweithrediadau bod HCC yn gweithio gyda staff EIDCymru ar gynllun cyfathrebu a gall gynorthwyo/cynghori ar fanylion MSW. Mae Owain Edwards i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i HCC. Holodd y Bwrdd am y gyllideb ar gyfer lansiad MSD a gofynnodd am ragor o wybodaeth gan LIC. Croesawodd y Cadeirydd amserlen hanfodol ar gyfer goruchwyllo'r prosiect a phryd y bydd HCC yn cael ei integreiddio.

Cynghorodd Owain Edwards ei fod yn edrych ar adnoddau digonol gyda DEFRA ac yn diweddarau EIDCymru. Eitem 6 i'w gadw fel eitem dreigl ar yr Agenda.

7. **Cyflwyniad Ymgyrch Cig Eidion Cymru PGI 2025-26**

Rhedodd yr Arweinydd Ymgysylltiad Brand trwy'r cyflwyniad uchod – byddai copi yn cael ei ddosbarthu i bawb.

Cam gweithredu: Arweinydd Ymgysylltiad Brand

Cafwyd trafodaeth.

8. **Adroddiadau HCC**

a. Adroddiad Cyflenwi a Digwyddiadau ar y Gweill

Cymerwyd yr adroddiad fel y'i darllenwyd gan y Bwrdd. Roedd y pwyntiau allweddol wedi'u hamlygu yn cynnwys;

Cadwyn Gyflenwi – Datblygiad y Farchnad

- Roedd cyfarfodydd cynhyrchol wedi cael eu cynnal gyda manwerthwyr yn RWAS;
- Allforio - Fe wnaeth digwyddiad Fancy Food Efrog Newydd a gynhaliwyd ddiwedd mis Mehefin/dechrau Gorffennaf, arwain at ymgysylltu â chyfrif allweddol newydd a thrafodaethau gyda manwerthwyr yn yr Unol Daleithiau.
- Mae sgysiaau gydag India yn symud yn eu blaenau.
- Trafodaethau parhaus gyda manwerthwr yn yr Emiradau Arabaidd Unedig.
- Sgysiaau gyda Chanada.
- Mae Anuga yn digwydd ym mis Hydref - mae cynlluniau wedi'u datblygu.

Polisi Cynaliadwyedd a'r Dyfodol

- Mae Arolygon Bwriad Ffermwyr yn fyw am y tair wythnos nesaf, gyda'r tîm i rannu'r wybodaeth ar ôl ei dderbyn. Gofynnir i'r Bwrdd rannu dolenni i'r arolwg ar y cyfryngau cymdeithasol. Trafodwyd cyhoeddi papurau ymchwil ar wefan HCC a theimlwyd bod angen i'r papurau fod yn addas ar gyfer pob cynulleidfa gyda phapurau adolygu o bosibl yr opsiwn mwyaf priodol.

Cadwyn Gyflenwi – Cynhyrchwyr a Phroseswyr

- Bydd y grŵp Meat Minds ar gyfer 2025-26 yn cyfarfod tua diwedd y mis. Mae gan bob aelod bwyslais ar laswelltir. Gofynnir am adborth ar fenter 2024-25 gan y cyfranogwyr hynny.
- Cyfarfod yn cael ei gynnal ym mis Hydref i drafod Ysgoloriaeth HCC;

Marchnata Strategol a Chysylltiadau

- Roedd Ymgyrch Cig Oen Cymru wedi bod yn rhedeg ers saith wythnos gyda chanlyniadau cadarnhaol hyd yma.
- Roedd Wythnos Caru Cig Oen wedi cofnodi gostyngiad mewn ymgysylltiad.

b. Adrodd yn ôl yn dilyn y Sioe Frenhinol

Roedd adborth mewnol a gasglwyd a barn y Bwrdd yn gadarnhaol, gweithiodd y fformat diwygiedig o ddefnyddio'r trelar yn dda ac fe'i derbyniwyd yn dda gan randdeiliaid. Cafwyd trafodaeth a chytunwyd y byddai fformat presenoldeb yn y dyfodol yn cael ei adolygu gan y Weithrediaeth, yn dilyn adborth pellach, ond cytunodd y Bwrdd ei bod yn sioe bwysig i'r sefydliad.

c. **Trafodaeth Cynhadledd HCC (HCC 1301)**

Dosbarthwyd y papur yn y cyfarfod gan y Pennaeth Hyrwyddo a Gweithrediadau. Mae'r papur hwn yn cynnig newid o'r Gynhadledd oedd i fod i gael ei chynnal ym mis Tachwedd i gyfres o ddigwyddiadau a gynhelir ddechrau mis Chwefror 2026. Roedd y Bwrdd yn cytuno â'r cynnig a gofynnodd am ddyddiadau cyn gynted â phosibl.

Nodwyd y dylid symud cyfarfod nesaf y Bwrdd o ddydd lau 6 Tachwedd 2025, oherwydd gwrthdaro â Chynhadledd yr NFU, i ddydd lau 13 Tachwedd 2025.

Cam gweithredu: Yr Ysgrifenyddiaeth

d. *Diweddariad Ariannol: Cyfrifon Rheoli Gorffennaf 2025 (HCC 1302)*

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid a Llywodraethu Corfforaethol yr uchod ac amlygodd y pwyntiau allweddol gan gynnwys:.

- Mae incwm ardoll yn rhagori ar y proffil o £123k, yn enwedig o ddefaid (£116k), i fyny 23% yn erbyn proffil y gyllideb, tra bod gwartheg wedi cynyddu 2% yn erbyn proffil y gyllideb (£388k 2025).
- Byddai data LIC yn awgrymu gostyngiad sylweddol yn niferoedd defaid mis Rhagfyr, felly hyd yn oed gyda gwell goroesiad ŵyn yn gyffredinol, mae'n debygol y bydd y niferoedd yr un fath (neu i lawr hyd yn oed).
- Mae amcanestyniadau ailberchnogi wedi'u tybio ar lefel y gyllideb, gyda chadarnhad cyllid wedi'i ddarparu bob chwarter gan AHDB.
- Mae ffigurau Chwarter 1 bellach wedi'u derbyn gyda £323k o arian yn ddyledus (disgwylir diwedd Medi 2025), yn erbyn amcanestyniad o £325k, gyda £101k o wartheg yn erbyn £120k wedi'i broffilio, a defaid yn cynhyrchu £214k o'i gymharu â £195k arfaethedig.

Mae'r rhagolwg dros dro yn parhau i fod mewn sefyllfa ddiffyg diwygiedig o £142k (diffyg o £125k yn y Gyllideb).

9. **Adolygu a Chymeradwyo Dogfennau Allweddol**

a. *Newidiadau i Fandad y Banc (HCC 1303)*

Mae'r papur yn ceisio cymeradwyaeth y Bwrdd i ddiwygio a diweddarau'r mandadau banc presennol gyda NatWest a HSBC, i adlewyrchu newidiadau i lofnodwyr awdurdodedig.

Mae'r Bwrdd Cyfarwyddwyr drwy hyn yn cymeradwyo'r diwygiadau i fandad y banc, gan gynnwys y newidiadau i lofnodwyr awdurdodedig fel yr amlinellir yn y papur hwn. Mae'r Pennaeth Cyllid a Llywodraethu Corfforaethol wedi'i awdurdodi i ffeilio'r dogfennau angenrheidiol gyda'r banc i roi'r newidiadau hyn ar waith ar unwaith.

b. *Polisi Rheoli Newid Sefydliadol (HCC 1304)*

Datblygwyd Polisi Rheoli Newid Sefydliadol i ddarparu dull strwythuredig, tryloyw, sy'n canolbwyntio ar bobl o reoli newid sefydliadol ar draws HCC. Mae'r polisi wedi'i ddatblygu gyda chefnogaeth Darwin Gray yn dilyn adolygiad Archwilio Mewnol o Systemau a Phrosesau Sefydliadol a gynhaliwyd gan Azets. Gofynnodd Aelodau'r Bwrdd a oedd angen i'r ddogfen gyfeirio at gytundeb fframwaith a rhwymedigaethau LIC.

Teimlwyd bod hon yn ddogfen ardderchog a gymeradwywyd gan y Bwrdd, yn amodol ar eglurhad o'r cyfeiriad at ddogfen Fframwaith LIC.

10. Rhannu Gwybodaeth:

- a. Cynllun Ailddosbarthu'r Ardoll Cig Coch 2021 – Adroddiad Gweithredol 2024-25 (HCC 1305)*

Cymerwyd yr adroddiad fel y'i darllenwyd.

- b. Crynodeb Bwletin y Farchnad – Awst 2025 (HCC 1306)*

Cymerwyd yr adroddiad fel y'i darllenwyd.

- c. Clwb Cigyddion: Cynllun Cryno o'r Cynigion Allweddol Tymor Hir (HCC 1307)*

Capasiti a photensial i sbarduno niferoedd o Loegr ac ail-ymuno o Gymru. Trafod dyddiadau ar gyfer Clwb Cigyddion a chyfarfodydd lladd-dai bach o amgylch sioeau teithiol. Croesawyd hyn gan y Cadeirydd.

- d. Datganiadau Ariannol EIDCymru 2024-25 (HCC 1308)*

Cyflwynir Datganiadau Ariannol cymeradwy EIDCymru i'r Bwrdd ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025 er gwybodaeth a goruchwyllo.

Bydd cyfrifon yn cael eu ffeilio gyda Thŷ'r Cwmnïau erbyn y dyddiad cau gofynnol a byddant yn hysbysu'r Ffurflen Dreth Gorfforaeth Flynyddol.

- e. Llythyr Cylch Gwaith Tymor y Llywodraeth 2025-26 (HCC 1309)*

Trafodwyd llythyr cylch gwaith a'r ymateb. Rhoddodd Maria Richards esboniad am dderbyn y llythyr cylch gwaith yn hwyr oherwydd oedi gyda'r Cytundeb Fframwaith. Nodwyd y byddai'r Prif Swyddog Gweithredol yn ymateb i'r llythyr yn ffurfiol maes o law.

Y Prif Swyddog Gweithredol - Cefnogaeth y Bwrdd ar ddogfen Gweledigaeth - fersiwn ddrafft ym mis Hydref, dogfen ffurfiol yn barod ar gyfer cyfarfod y Bwrdd ym mis Tachwedd.

- f. Diweddariad Rheoliad Datgoedwigo yr Undeb Ewropeaidd (HCC 1310)*

Mae cynnydd yn cael ei wneud o ran cael data i hwyluso manylu a gweithredu cronfa ddata croesgyfeirio Prydain Fawr (o bosibl y DU) sy'n ailbwrpasu data olrhain sydd eisoes ar gael i alluogi proseswyr i gael mynediad at a chymryd cyfrifoldeb wrth ddatblygu eu datganiadau diwydrwydd dyladwy ar gyfer porth yr UE.

11. Pwyllgor Archwilio a Risg

Pwyllgor Archwilio a Risg

a. Cymeradwyo Adroddiad Adolygu Effeithiolrwydd Blynyddol 2024-25 (HCC 1311)

Mae'r ToR yn nodi y bydd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn darparu Adroddiad Blynyddol i'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu, wedi'i amseru i gefnogi cwblhau'r cyfrifon a'r Datganiad Llywodraethu, sy'n crynhoi ei gasgliadau o'r gwaith y mae wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn.

Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd y Pwyllgor, gan asesu ei berfformiad yn erbyn ei ganllawiau ToR ac arfer gorau, gan ddod i'r casgliad bod y Pwyllgor wedi dangos effeithiolrwydd wrth gyflawni ei gyfrifoldebau.

Roedd y Cadeirydd yn hapus i dderbyn a nodi

12. Unrhyw Fater Arall

a. Aelodau'r Pwyllgor

Cynghorodd y Cadeirydd, yn dilyn sgwrs gyda'r holl bartïon dan sylw, fod newidiadau arfaethedig wedi'u hargymhell i ddau bwyllgor statudol, gyda newidiadau'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cael eu rhoi ar waith ar ôl cyfarfod Hydref 2025, ac y bydd yr aelodau newydd yn gweithredu fel arsylwyr:

Pwyllgor Archwilio a Risg -
Jack Evershed (Cadeirydd o fis Tachwedd 2025)
Gareth Wynn Davies (Cadeirydd sy'n ymadael)
John T Davies (aelod sy'n ymadael)
Caroline Sanger-Davies - yn aros
Hugh Hesketh-Evans (arsylwr – aelod newydd)
Paul Savage (arsylwr – aelod newydd)

Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth -
Hugh Hesketh-Evans (aelod newydd a Chadeirydd)
Jack Evershed - yn aros
John T Davies (aelod sy'n ymadael)
Cath Smith – yn aros
Vicki Spencer-Francis (aelod newydd)

Cadarnhaodd y Cadeirydd fod yr holl aelodau dan sylw yn cytuno â'r newidiadau arfaethedig yn amodol ar gytundeb gan y Bwrdd. Cymeradwyodd y Bwrdd y newidiadau arfaethedig.

Trafodwyd y camau nesaf o Adroddiad y Pwyllgor ETRA. Cytunwyd y byddai HCC yn ymateb yn ffurfiol. Cadarnhaodd Maria Richards y byddai Llywodraeth Cymru yn ymateb yn swyddogol i'r Prif Weinidog ar 8 Hydref ac i'r Pwyllgor ar 15 Hydref. Diolchodd y Cadeirydd i'r Prif Swyddog Gweithredol a'r Pennaeth Hyrwyddiadau a Gweithrediadau am y ffordd broffesiynol yr oedd HCC wedi ymateb.

13. Dyddiadau cyf sydd i ddod

Galwad Tîm 'Gweledigaeth' y Bwrdd – Dydd Iau 9 Hydref 2025 am 9.30am

Cyfarfod y Bwrdd – Dydd Iau 13 Tachwedd 2025 am
10.00am

Cyfarfod y Bwrdd – Dydd Iau 15 Ionawr 2026 am 10.00am

Llofnodwyd Cadeirydd HCC